

Nio olika körer samlar 350 jakobstadssångare

Över trehundrafemtio personer är engagerade i olika sångkör i Jakobstad.

Inför höststarten de närmaste veckorna är samtliga körstyrelser också intresserade av nyrekrytering — speciellt verkar det vara brist på manssångare.

En totalt nio körer bedriver en livlig verksamhet där huvudsyftet, sången, kan förverkligas utan större bekym-

mer för ekonomin. Numera ger nämligen arbetar- och medborgarinstuten den ekonomiska grundtrygghet som behövs. Och i alla körstyrelser är tacksamheten gentemot AI-MI översvallande.

Det sägs till och med att AI-MI räddade en viktig kultur- och gemenskapsform när man tog över hyror och ledararvoden.

Den kommande sångarsåsongen medför också ett jubileum för Jakobstads del. För 90 år sedan grundades Hembygds vänner sångkör, och ett enkelt jubileum firas i samband med en konsert i november. HV hade ursprungligen Kyrkostrand i dåvarande Pedersöre som hemort, idag är medlemmarna spridda över Jakobstad och Pedersöre — samt Larsmo, eftersom kören för ett tiotal år sedan inledde övnings- och konsertsamarbete med Larsmo sångkör.

Säsongstarten i Jakobstad sker efter ett ovanligt "sommaruppehåll". Den stora sångfesten engagerade praktiskt taget varenda aktiv sångare i Jakobstad, och sommaruppehållet blev egentligen kulmen på en mycket arbetsintensiv period. Alla körer var engagerade i förberedelserna och värdskapet, förutom att köerna också var måna om att trimma in sångfestens program. Sångfesten gav också en värdefull behållning i form av nya kontakter, och redan nu vet man att åtminstone några kontakter kommer att bli mera fasta i form av konsertutbyte och gästspel.

Sångfesten inspirerade

— Sångfesten gav också inspiration, det känns verkligen roligt och meningsfullt att börja en ny sångartermin efter allt vi fick uppleva i somras, berättar Anna-Lisa Wannäs, viceordförande i Sångens Vänner.

— Vi fick träffa likasinnade, och framför allt fick vi lyssna till andra körer och uppleva hur de förverkligar vår rika sångskatt, tillägger hon.

Och Anna-Lisa Wannäs önskar att så många som möjligt skulle få möjlighet att uppleva samvaron i en sångkör, få de känslomässiga upplevelser som en konsert innebär.

— De tysta sekunderna efter att sista tonen klingat ut, innan sorlet eller applå-

derna bryter ut — det är stunder som bara kan upplevas i en kör där man övat och övat för att nå resultat, säger hon.

Ny repertoar

Rafael Sjöberg är dirigent för Sångens Vänner, och han får också de flesta körledarna i stan med sig när han konstaterar att Kjell Lönnå samt andra fenomen i tiden gett anledning till en omprövning av repertoaren:

— I köerna har man tidigare försökt eftersträva perfektionism, nu måste vi nog lägga upp repertoaren lite. Lönnås sätt att leda och dra körsång har inte gått obemärkt förbi här.

I Jakobstad verkar nio profana körer, d.v.s. Jakobstads Sångarbröder, Sångens Vänner, Jakobstads damkör, Vestersundsby sångkör, Tonfallet, Jakobstads Kammarkör, Oldboyskören samt Hembygds Vänner-Larsmo sångkör. Den sistnämnda dock delad med Pedersöre och Larsmo. På finskt håll finns bl.a. manskören Laulu-Jaakot med närmare 60 sångare. Alla åtnjuter arbetarinstitutionens stöd i form av timsättning för körledarna samt hyra för övningslokalerna. Köerna engagerade senaste år drygt 320 sångare.

Underbemannade mansstämmor

HV-Larsmo sångkör får bidrag för övningarna i Larsmo av Jakobstads AI, medan Pedersöre MI svarar för kostnaderna när kören varannan termin övar i Kyrkoby skola på Sandsund.

Rafael Sjöberg, SV-dirigent sedan 1970, berättar att blandade köerna i regel dras med något underbemannade mansstämmor. Orsakerna kan vara många, bl.a. att det finns rena manskörers dit endel manssångare automatiskt samlas.

Carey Lillkung, körveteran i Jakobstad och dirigent för Sångarbröderna samt

□ Körsång är en stor konstform, körsång ger också ansvarskänsla och självdisciplin, konstaterar Anna-Lisa Wannäs och Rafael Sjöberg i Sångens Vänner. Köerna i Jakobstad inleder verksamheten nu i medlet av september och ca 350 personer sluter då upp i nio olika körer.

HV-Larsmo sångkör, har också en teori:

— Bristen på manssångare gäller speicellt första tenoren, och då är det nordiska folkslaget handikappat. Vi blir för storväxta, får för långa stämband, konstaterar Lillkung.

Carey Lillkung konstaterar att samarbetet mellan HV och Larsmo sångkör visat sig vara mycket lyckat. Två relativt små körer gick ihop till en gemensam.

— Vi övar tillsammans och sjunger tillsammans. Vid framträdanden i Larsmo bistår sångare från HV, vid konserter inom HV:s verksamhetsområde bistår sångare från Larsmo.

Rikt material på finlandssvenska

Också Lillkung talar för en större del "lätt" material i repertoaren, samtidigt som man naturligtvis håller kvar en del klassiskt finlandssvenskt material.

— Vi har ett rikt material på finlandssvenskt håll, men det bör medges att det till vissa delar också är "tungt". HV-Larsmo sångkör har ett 60-tal sångare och jubileet i november blir en av höjdpunkterna.

Jakobstads Sångarbröder har haft ett 40-tal sångare varje år, och Lillkung konstaterar att man försökt få in 5-6 nya sångare varje år. Den traditionella vårkonserten hör till årets höjdpunkter, men kören har också flertalet andra traditionella uppträdanden i samband med årets olika fester.

Damkör

Jakobstads damkör uppstod när tidigare Marthakören ombildades. Som dirigent engagerades Magdalena Lundgren, 22 år och studerande vid konservatorium.

— Vi har drygt 20 sångare, och repertoaren har varit blandad. Kyrklig körsång har kommit med som en viktig del, och det ser ut som om kyrkokonserten på Marie bebådsedag skulle bli tradition för damkören, berättar Lundgren.

Magdalena Lundgren konstaterar att uppgiften som kördirigent passar mycket bra med tanke på hennes studier, och hon trivs med uppgiften.

Brist på dirigenter

Det har funnits en viss brist på dirigenter i Jakob-

stad, men redan nu ser man att konservatoriumet börjar ge effekt. Lundgren har också en studiekamrat som engagerats som kördirigent i Pedersöre.

Laulu-Jaakot

Laulu-Jaakot inleder höstterminen med ny dirigent. Aaro Puputti avgår efter sju år, och i stället tillträder Kari Pappinen, lektor vid musikinstitutet i Karleby.

— Vi har kring 55 sångare, berättar körens sekreterare Jarmo Aro. Den allt överskuggande tilldragelsen var Australien-resan för drygt ett år sedan, en stor upplevelse för körmedlemmarna. Men också i år planeras körresor, eventuellt till Island om man lyckas skapa kontakter med Gardhareppur, Jakobstads vänort. Till traditionerna hör också ett veckoslutsläger med konsert någonstans i Finland.

— Redan i höst har vi flera framträdanden, bl.a. tillsammans med operasångaren Heikki Keinonen i Sibeliustulen synty. Detta sker i samband med Finlands självständighets 70-årsfestligheter. Till Laulu-Jaakots traditioner hör också en kyrkokonsert med de vackraste julsångerna, samt sång i kyrkan också på självständighetsdagen.

Rutinerade solister

— Överhuvudtaget ger jultiden en mängd arbete åt kören. Kan inte hela kören engageras har vi också kvartetter som sjunger vid fester och tillställningar, berättar Aro. I kören finns de tre rutinerade solisterna Reijo Koskela, Sakari Ylisaari och Antti Kujala, men nu hoppas Aro att också Olli Kääpä skall få visa sin kapacitet som solist.

Svängiga tonfallet

Håkan Storbäck dirigerar blandade kören Tonfallet — en drygt tio år gammal kör med evergreens och jazz som specialitet.

— Repertoaren skall vara svängig, men vi har också av tradition satsat på ett par kyrkokonserter per år, berättar Storbäck. Nu siktar man dessutom på en resa till Jakobstads vänort Bunde i Västtyskland, samt utbyte med andra körer. Tidigare har Västnyländska kammarkören varit samarbetspart med Tonfallet, men sångfes-

ten gav också andra körkontakter som kanske odlas vidare.

— Tonfallet lider inte av den annars så vanliga bristen på mansröster. Kanske är det vår svängiga repertoar som gör att manssångarna sluter upp, konstaterar Storbäck.

Byagemenskap

Vestersundsby sångkör har verkat i över 60 år, och dirigenten Sylvi Kneck har ett 40-tal sångare till sitt föfogande.

— Kören är olik flera andra i och med att den också fungerar som en enande länk i byn. I verksamheten ingår fester och framträdanden som är direkta utslag av den byagemenskap som fortfarande finns i Vestersundsby. Julfesten hör till, liksom en vårfest och allsångstillfällen.

Förbundets repertoar utgör en viktig del av körens program, till denna plockar Sylvi Kneck gärna med visor och andra lättare inslag.

— I en amatörkör sker repertoarförnyelsen mycket långsamt, men exempelvis visor är lätta att öva in, konstaterar hon.

Viktig funktion

— Vestersundsby sångkör fyller en viktig funktion, vi var nog lite förvånade när bidragen för kulturell verksamhet fördelades, konstaterar hon.

— Inte har vi väl lika kostsam verksamhet som andra körer — med resor och andra åtaganden — men nog har också den här kören en viktig funktion. Alla som vill bör ges möjlighet att sjunga i kör, påpekar Sylvi Kneck.

En kör som också har en något speciell funktion är Oldboyskören. Den samlar ca 25 sångare — pensionärer som värdesätter gemenskapen med likasinnade. Kören dirigeras av Tor Lindén.

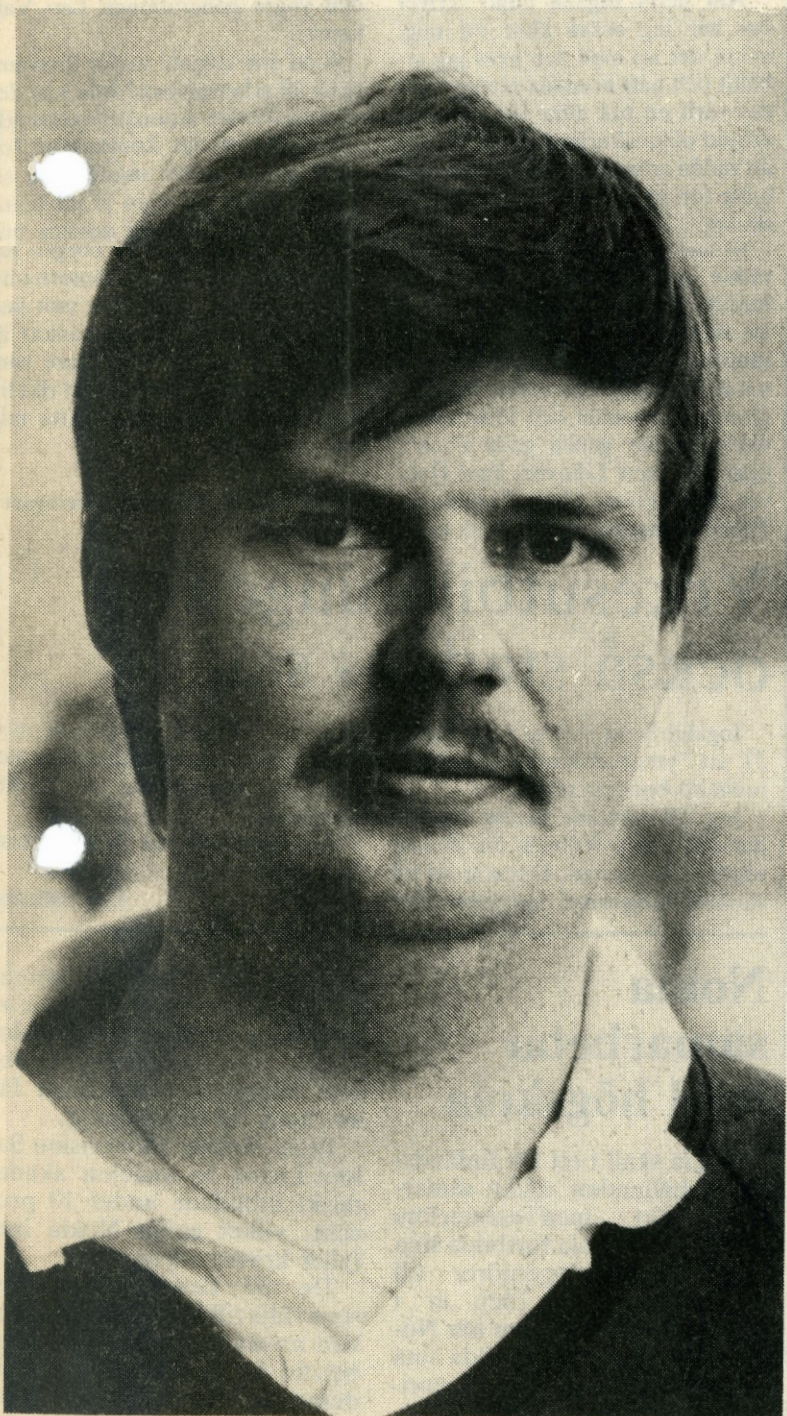
Kammarkören yngst

Jakobstads kammarkör är den yngsta kören i Jakobstad och dirigeras av konservatoriets rektor Sven-Olof Ray. Kören har inför tredje verksamhetsåret ett trettiotal medlemmar, och repertoaren präglas den kommande säsongen av Finlands självständighets 70-årsfestligheter. Man satsar främst på finländsk och finlands-svensk musik, och bl.a. finns ett verk av Kaj-Erik Gustafsson med.

BERTEL WIDJESKOG

04.09.1987

Jakobstads Tidning

□ Karl Pappinen verkar till vardags som lektor vid musikinstitutet i Karleby, men tar också över ansvaret som dirigent för Laulu-Jaakot i Jakobstad. (Foto: Anders Lerbacka)